

СИРО'МЯТНИКОВА О.В., ст. викладач, НТУ «ХПІ»
ХУХРЯНСЬКА В.В., студентка, м. Харків, НТУ «ХПІ»

ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПРИБУТКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

В сучасних умовах господарювання, що характеризуються загостренням кризових явищ, виникає потреба в активізації виробничо-господарської діяльності промислових підприємств та пошуку інструментів, які б виступили запорукою їх сталого розвитку. Прибуток є одним з таких інструментів, він являється основним джерелом зростання власних фінансових ресурсів, які необхідні для забезпечення ефективного функціонування та розвитку підприємств реального сектору економіки.

Слід відзначити, що останнім часом прибуток вже не виступає основним мотивом виробництва. Сучасний стан економіки та суспільства визначає нові пріоритети: зростання ринкової вартості суб'єкта господарювання, збереження ринків збуту, захист і турбота про акціонерів і суспільство, тощо. За таких умов прибуток виступає засобом, а не метою, що свідчить про зміну його функцій [1].

В останні роки спостерігається зниження ефективності діяльності підприємств та, як наслідок, їх можливості щодо наповнення доходів бюджету, в результаті недосконалого управління процесами формування та використання прибутку. Такий стан проблеми зумовлює необхідність удосконалення системи формування та використання прибутку, яка передбачала б максимальне використання виробничого та маркетингового потенціалу підприємств, зростання рівня їх конкурентоспроможності.

Прибуток підприємства представляє собою частину доданої вартості суспільного продукту, що формується в процесі виробничо-господарської діяльності, з метою забезпечення розширеного відтворення спожитих ресурсів і задоволення широкого спектра суспільних потреб [2].

Процес формування та використання прибутку підприємства (за виключенням питань оподаткування) знаходиться поза сферою контролю держави, що негативно впливає на фінансовий стан значної частини підприємств та економіки країни в цілому. Це зумовлює необхідність суттєвих змін у питаннях формування та використання прибутку для забезпечення фінансової стійкості та безпеки підприємств.

Використання прибутку представляє собою взаємопов'язані явища, що відображають дві стадії процесу відтворення – розподіл та споживання. Реалізація цих процесів на практиці повинна сприяти поліпшенню фінансового стану не тільки суб'єктів господарювання, а і держави. Практичне використання прибутку не повинно суперечити його економічній природі, інакше прибуток перетворюється на збиток. В реальному секторі економіки останнім часом при загальному зростанні кількості суб'єктів господарювання має місце зменшення позитивних фінансових результатів. Майже за всіма видами економічної діяльності

спостерігається переважання збитків над прибутками, за винятком сільського господарства, яке показує стійкі позитивні результати [3].

В кризових умовах при скороченні виробництва та доходів від реалізації основним фактором отримання прибутку стає економія витрат, до якої вдаються в усіх країнах як суб'єкти господарювання, так і органи влади, чого в Україні не вдається досягнути третині суб'єктів господарювання, що підтверджує необхідність зміни правил економічної поведінки. Зважаючи на стан проблеми, було б доречним з боку держави розробити, з урахуванням інтересів усіх учасників економічного процесу, правила економічної поведінки суб'єктів господарювання як у частині формування, так і використання прибутку, та контролювати їх реалізацію на практиці [2].

Список літератури:

1. *Бабич М.С.* Максимізація прибутку підприємства та його роль у процесі відтворення / *М.С. Бабич* // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2017. – № 2, т. 1. – С. 22-25.
2. *Підгірна В.С.* Формування та використання прибутку суб'єктів господарювання в умовах відкритої економіки України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. ек. наук : спец. 08.00.08 "Гроші, фінанси і кредит" / *Підгірна Віра Святославівна* – Львів, 2016. – 21 с.
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua/>